UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte golie. cap. xvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

ſ **Amuel autez lu**
gebat ſaul: ⁊ ait dñs Uſqꝫ q̄ lu
ges ſaul cū ego ꝓieceri eū. Im
ple cornu oleo: ⁊ vade ad domū yſai: vt in/
ungas regē vnū de filijs eiꝰ: ⁊ qꝛ times. ſaul
fer vitulū q̄ſi ad imolandū. Cūqꝫ veniſſet in
bethleē dixerūt ſeniores ad eū. Pacificꝰ ne
ē ingreſſus tuꝰ Timebāt eni ne ꝓpter aliquā
correctionē miſiſſet eū rex: vl' ꝙ offenſus for
te regi fugiſſet: et nō auderet eū recipe. Qui
cum dixiſſet ſe veniſſe ad imolandū: ſanctifi
cauit yſai et filios eiꝰ: et ſtatuit eos corā alta
ri et vidēs heliab ꝑmogenitū ꝓcerū ⁊ opti/
mū eſtimauit regem futurū: et ait dñs ad eū
Ego non corporis pulcritudinē apicē facio
regalē: ſꝫ animi virtutē. In eundē modū ꝓ/
bauit dñs alios. Statuerat eni yſai. vij. fili
os corā ſamuele. vij. ꝓrios. et nathan ado/
ptatū filiū ſamaa filij ſui. ⁊ ait ſamuel ad eū
Nunq̇d cōpleti ſunt filij. Qui reſpōdit Ad
huc reliquus ē paruulus et paſcit oues: ⁊ iu
bente ſamuele adductus ē dauid rufus, id ē.
rubicūdus et pulcer: et inunctꝰ eſt in medio
fratrū: ⁊ directꝰ eſt ſpūs dñi in dauid a die il
la ⁊ deinceps Et receſſit ſpūs dñi a ſaul: ⁊ ex
agitabat eū ſpūs neqꝫ miſſus a domio. Di/
cit ioſephus dauid tunc accepiſſe ſpiritū ꝓ/
pheticū: ſicut et ille q̇dem ꝓphetare cepit ſcīō
ſup ſe ſpiritu veniente. Sꝫ quia dictū ē ſpi/
ritū receſſiſſe a ſaul. ⁊ directū in dauid: videt̄
ꝙ de eodē ſpū dicat̄. id eſt de grā ſpūs q̄ huc
uſqꝫ ſaul victor hoſtiū extiterat Tūc dixerūt
ad ſaul ſerui eius Spūs malus exagitat te.
adhibe tibi ſaltez peritū in cithara: ⁊ leuius
feres Tradūt phyſici ꝙ armonia letū reddat
letiorē: et triſtē triſtiorē. Tradunt matema/
tici ꝙ multi demones armoniā ferre nō poſ
ſunt: ⁊ quādoqꝫ nulli. et indicatū ē regi ꝙ da
uid eſſet ſciēs pſallere: et vir bellicoſus. Cū/
qꝫ miſiſſet rex ad yſai ꝓ filio eiꝰ: tulit yſai aſi/
num plenū panibꝫ: et vinū et hedum: et mi/
ſit ea regi ꝑ manum dauid Dicitur aūt aſinꝰ
plenꝰ. id eſt ſufficient̄ oneratꝰ: vel forte ſicut
ex boue et hirco fiunt vtres: ita de aſino fie/
bāt ſacci ad aliqua ferēda. Igit̄ cū ſpūs arri/
piebat ſaul: dauid pſallebat in cithara et leui
us erat ei: ⁊ q̄nqꝫ recedebat ab eo ſpiritꝰ. Cū
qꝫ aliq̄ādiu ceſſiſſet ſpiritus ſaul remiſſus ē
dauid ad patrem.

De morte Golie. Capl'm. XVI.

f **Actū eſt autē vt**
ꝯgregarent̄ philiſtijm aduerſus
iſrael in ꝑlium. Porro ſaul ⁊ iſrl'
caſtrametati ſunt in valle terebīthi ſub qua
abſcōdit iacob idola: et egreſſus ē vir ſpuriꝰ
de caſtris philiſtinoꝝ goliath getheus de ſe
mine gigāteo: altitudinis ſex cubitoꝝ et pal
mo Iſte ſpuriꝰ dictus eſt: qꝛ de ignobili pa/
tre. id eſt gentili et nobili matre. id eſt iudea
natꝰ erat. Spurius et hybrida dicit̄ ignobi
lis ex patre: ſicut manzer et nothꝰ ex mr̄e. H̄
exprobrabat iſrl' ꝙ ſerui eſſent philiſtinoruꝫ
et ꝓponebat eis monarchiā ita vt quoꝝ vin/
ceret̄ athleta ſerui eſſent alioꝝ. Hebrei autē
ſtupebāt et metuebāt cum nimis. Sic dice/
bat goliath q̄draginta dieb;. Erant aūt tres
maiores frēs dauid in exercitu: et miſit eis
yſai ꝑ manum dauid ephi polēte: et. x. panes
⁊ tribuno ſub quo militabāt decē formellas
caſei. i. decē caſeos paruos et recētes. hebreꝰ
habet. x. ſectiōes caſei: hoc eſt. x. genera et di
uerſitates caſei: et p̄cepit ei: vt ſecuꝫ afferret
pignora fratrū i. libellos repudij Hos erat
euntibꝫ ad bellū: vt libellos repudij darent
vxoribꝫ: vt ſi caperet̄ nec redirēt vſqꝫ ad tres
annos: liceret vxoribꝫ nubere cui vellēt. Cū/
qꝫ dauid veniſſet ad locū certamis: egredie
bant̄ eni ſingulis dieb; aliqui ꝑliantes: ecce
aſcēdebat goliath exprobrās vt heri ⁊ nudi
uſtertiꝰ: et fugerūt iſraelite a facie eiꝰ: ⁊ āmi
rans dauid audiuit a pluribꝫ viris. Qui ꝑ
cuſſerit iſtū ditabit eū rex: ⁊ dabit ei filiā ſuā
Cūqꝫ audiret eū eliab frater eiꝰ talia ſciſcitā
teꝫ increpabat eū timēs ne pugnaret ⁊ occū
beret: et reſpondit dauid. Quid feci. Nūq̇d
nō verbū ē. Supple dignū increpatiōe. q. d
Cur ꝓ ſolo verbo increpas me. Ul' ita Uer
bū tantū ē ⁊ nō res. i. nō aio pugnādi h̄ dico
ſed vt rem ſciaꝫ. Nūciata ſūt aūt ꝟba dauid
ad ſaul: et ait ad regē. Ego ſeruꝰ tuꝰ pugna/
bo aduerſus philiſteū. Cunqꝫ ꝓhiberet euꝫ
ſaul: qꝛ puer eſſet addidit. Ego ſeruꝰ tuꝰ in/
terfeci leonē ⁊ vrſū cū inuaſiſſet gregē. Erit
igit̄ h̄ incircūciſus q̄ſi vnꝰ ex eis dño me li/
berāte Tunc induit eū ſaul armis ſuis: ⁊ de
poſuit ea dauid: qꝛ nō habebat armorū cō/
ſuetudinē: et tulit in manu baculū paſtoralē
et elegit ō torrēte. v. lapides limpidiſſimos
id ē planos et volubiles: et miſit eos i perā
paſtoralē. i. vas q̄ lac mulgebat vel ferebat

panem et fundã manu tulit: et pceſſit aduer
ſus philiſteũ. Qui ↄtẽpſit dauid et ait. Nũ
qd ego canis ſum: qꝛ tu venis ad me cũ ba-
c'lo. Cui rñdit dauid. Tu venis ad me cũ ar
mis: ego aũt venio ad te in noĩe dñi: vt ſciat
hodie vniuerſa eccleſia hec: qꝛ nõ in gladio
ſaluat dñs. Cumqꝫ iecisſet lapidem funda: p
cuſſit euꝫ in frõte. Scđo qꝫ et tertio lapide
pcuſſit eũ in eodẽ loco. ⁊ tercio iactu deiecit
euꝫ: ⁊ currẽs eduxit gladiũ illius: et precidit
caput eiꝰ. Hic fabulanť quidaꝫ iudei ꝙ fer-
rum galee et lorice obſequiũ pſtitit domino
dans locũ lapidi: vt intraret ad hominẽ oc-
cidendũ: et ob hoc deinceps circũciſio facta
eſt cũ cultello ferreo: que prius fiebat petri-
no. Fugerũt itaqꝫ philiſtei et iſrael perſecu
tus eſt eos vſqꝫ ad portas accarõ. Tulit aũt
dauid caput et gladiũ: et poſuit ĩ tabernacu
lo ſuo longo tẽpore: poſt tulit illa in hieruſa
lem. Hebreus nõ habet ſuo. Ob hoc credi-
tur ꝙ in trophеum poſuit ea in tabernaculo
dñi Unde poſtea abimelech accepit gladiũ
Cumqꝫ rediſſet dauid a prelio: ait ſaul ad ab
ner. de qua ſtirpe eſt hic adoleſcẽs. Forſan
volens ſcire cui daturus eſſet filiam. Nec re
cognouit eũ ſaul. quia aliqꝫdiu abſens fue-
rat et alteratus per
exagitationem mali
ſpiritus factus erat
labilis memorie. Et
reſpondit abner Ui
uit anima tua rex ſi
noui eum. id eſt per vitam tuam nõ noui eũ
vel per execrationem. Hebrei eñ ſepe nomi
nãt mala a ↄtrarijs eoꝝ vt ibi. Benedic do
mino et morere. Cũqꝫ queſiſſet ſaul a dauid
quis eẽt ait. Filius ſum ſerui tui yſai. Et tũc
anima ionathe ↄglutinata eſt anime dauid
et inierũt fedꝰ. et dedit ionathas dauid ve-
ſtimẽta ſua vſqꝫ ad arcũ et gladiũ ⁊ balteũ

Quãuis ante ſepe p̃
ſens fuiſſet regi cũ ci
thara leniret eum tñ
nõ cognouit eũ mõ.

¶ ſaul pſecutꝰ eſt dauid. Ca. XVII.

Actum eſt cum
f
redirent triumphãtes de plio
⁊ dauid diſponeret ferre caput
golie in hieruſalem. nam vt ait ioſephꝰ hᷓ ſe
cum habebat. ſed haſtam iaꝫ dicauerat deo
Egrediebantur mulieres ex vniuerſis vrbi
bus ⁊ cum inſtrumentis p̃cinebãt mulieres
Saul pcuſſit mille. et reſpondebãt virgĩes
et dauid. x. milia Audiẽs ſaul cauſam victo
rie potius attribui dauid qꝫ ſibi. dolẽs intra
ſe ait. Quid ei ſupeſt niſi ſolũ regnum. Eti
muit ne a domo ſua transferreť regnũ. et in-
uidebat dauid. nec iam rectis oc'lis reſpicie
bat eum. Poſt dies paucos inuaſit ſpũs ma
lꝰ ſaul. et qſi pphetabat. ⁊ miſſa lancea quã
tenebat dauid pſallentem putauit cõfigere
parieti. Dauid autẽ declinauit ab eo ſecun-
do. Primo eñ receſſerat bello imminẽte. et
poſtea ſtatuit eũ ſaul ciliarchẽ. et ait. Filiaꝫ
meã merob dabo tibi. tãtũmodo eſto vir for
tis. et p̃liare bella dñi. Tractabat eñ apđ ſe
Non ſit manꝰ mea in eũ. ſed manꝰ philiſti-
norũ. Cũ aũt debuit merob dari dauid da-
ta eſt adrieli molatyte. dilexit aũt dauid mi-
chol et placuit ſaul. et ait ad eũ. In duab' re
bus gener meus eris hodie. qđ ẽ. in duabꝰ
filiabus meis. Nam alterã habuiſti ſponſã
alterã habebis vxorem. vel ita. p duabꝰ re-
bꝰ. quia ſtrauiſti gigantẽ et dabis. c. p̃putia
hoc eñ ſignificauit ei ſaul p ſuos ſuos. non
habet rex neceſſe ha-
bere ſponſalia. id eſt
munera vel donatõ
nẽ ꝓpter nuptias ni-
ſi tñ centũ preputia
philiſtinoꝝ Et abijt
dauid cũ viris quo
rum tribunꝰ erat in accaron. ⁊ pcuſſit de phi
liſtijm ducẽtos viros. et afferẽs p̃putia coꝝ
annumerauit ea regi. Joſephus tamẽ dicit
abſcidẽs ſexcẽta capita venit ad regẽ. et nu-
ptias exigebat. et dedit ei ſaul filiã ſuã lꝫ iui
tꝰ Cũqꝫ videret. eũ apđ dñm ⁊ hoĩes appro
bari. timuit. et tractabat de morte eiꝰ. nec iaꝫ
metũ celare valens dixit ionathe et ſuis ſu-
is vt occiderent dauid. Qđ indicauit iona-
thas dauid dicẽs. Abſcondere vſqꝫ mane.
cras loquar pr̃i p te. In craſtinũ locutꝰ ẽ io
nathas ad pr̃em. Cur peccas ĩ ſanguine in-
nocio q̇ fecit ſalutẽ ĩ iſrl. et opa eiꝰ tibi valde
ſũt neceſſaria ⁊ cuiꝰ morte filia tua vidua vo
cabitur. et placatus ſaul iurauit. Uiuit dñs
qꝛ nõ occideť. et introduxit ionathas dauid
ad regẽ et ſtetit coram eo ſicut prius

Hieronimꝰ dicit du
as res fuiſſe. c. p̃pu-
cia q̃ pus dederat re
gi p merob. ⁊. cc. que
pus dedit p michol

¶ michol depoſuit dauid per feneſtram.
Caplm. XVIII.

Urſuꝫ inito cer
r
tamine pcuſſit dauid philiſteos
plaga magna et iuidit ſaul. et iteꝝ